سؤالات درس: فارسی (3) کلیه رشته‌ها	باسمه تعالی	وقت آزمون: 90 دقیقه	محل مهر آموزشگاه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان	ساعت برگزاری: 8 صبح	
کد ملی:	اداره سنجش آموزش و پرورش	تاریخ امتحان: 1402/10/20	
نام آموزشگاه: شماره کلاس:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان	تعدادسؤال: 36	صفحه: 1 از 4
	نوبت اول - دی ماه 1402		

نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: نمره با عدد: نمره با حروف: نمره پس از تجدید نظر:

ردیف	دانش‌آموزان عزیز! سؤالات در 4 صفحه تنظیم شده است.	بارم
	الف) قلمرو زبانی (7نمره)	
1	عبارت «کمال توجه بنده به حق و یقین بر اینکه خداوند در همهٔ احوال، عالِم بر ضمیر اوست» توضیح کدام واژه است؟ الف) معاملت ب) مکاشفت ج) مراقبت د) معرفت	0/25
2	در بیت زیر، یک برابر معنایی مناسب برای واژهٔ «شادی» بیابید. همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی/ همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی.	0/25
3	معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) وآنکه دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای. ب) هنگام چریغ آفتاب، کنار قنات حسنی اتراق کردیم.	0/5
4	املای درست واژه‌ها را از داخل کمانک برگزینید. الف) (سریر/ صریر) ملک عطا داد کردگار تو را / به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد. ب) پشت سر ما ارتفاعات موسوم به کله قندی بود که دشمن با استقرار (صلاح/ سلاح)های زیادی، قلّه را در دست داشت. ج) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی/ تو نمایندهٔ فضلی تو سزاوار (ثنایی/ سنایی).	0/75
5	در کدام گزینه نادرستی املایی وجود ندارد؟ الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل باثق گشته. ب) نشاط قربت از دل کی برد حبّ وطن بیرون. ج) دیواره‌های کهن روم، هنوز طاق ضربی دروازه‌های آن باقی است.	0/25
6	در گروه کلمات زیر، نادرستی‌های املایی را بیابید و شکل صحیح آن را بنویسید. منصوب به تحیّر- تضرّع و زاری- ثمرت این تجربت- بدرقهٔ راه- اثاث تزویر- شیر ارغند- سلّانه سلّانه- شرحه شرحه از فراق- حریم حسن- طیلسان آبی مدیترانه- چند صباحی- طبق‌های خاک- صفای اهورایی- غریق بهر خدا- شاگرد حوضهٔ ادیب.	1
7	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست/ لیک کس را دید جان دستور نیست. ب) بنواخت ز خشم بر فلک مشت/ آن مشت تویی تو ای دماوند.	0/5
8	نقش ضمایر متّصل را در ابیات زیر مشخص کنید. الف) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد/ زاشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحزن است. ب) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر/ بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست.	0/5
9	در ابیات زیر چه واژه‌ای حذف شده و نوع حذف را مشخص کنید. الف) همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار/ شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری. ب) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت/ آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت.	0/5
10	در بیت زیر یک «ترکیب وصفی» و یک «ترکیب اضافی» بیابید. تا چشم بشر نبیندت روی/ بنهفته به ابر چهر دل‌بند.	0/5

www.kanoon.ir

11	جملهٔ «پروانه همه جهان آتش بیند» مطابق کدام الگوی زیر است؟ الف) نهاد + مفعول+ مسند+ فعل ب) نهاد + مفعول + متمم + فعل	0/25
12	در کدام گزینه، فعل مسندپذیر وجود ندارد؟ الف) اهل دنیا را ز غفلت زنده‌دل پنداشتم/ خفته آری مردگان را زنده می‌بیند به خواب. ب) هر کس که دید رویِ تو بوسید چشم من/ کاری که کرد دیدهٔ من بی نظر نکرد. ج) دیدم آن چشمهٔ هستی که جهانش خوانند/ آن‌قدر آب کزان دست توان شست، نداشت. د) کسی را می‌توان مردم شمردن/ که مردم بد نگویند از قفایش.	0/25
13	در کدام گزینه وابستهٔ وابسته به کار نرفته است؟ الف) این‌جا می‌توان چند حلقه چاه عمیق کند. ب) مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است. ج) بر بالای آن با خطّ بسیار روشن نوشته شده بود: در این‌جا چهل و هشت نفر در برابر سپاه نازی ایستاده‌اند. د) تو مشت درشت روزگاری/ از گردش قرن‌ها پس افکند.	0/25
14	نوع وابستهٔ وابسته را در مصراع «محرم این هوش جز بی‌هوش نیست» همراه با نمودار پیکانی مشخص کنید.	0/75
15	نوع «را» در مصراع و عبارت زیر بنویسید. الف) گفت تا داروغه را گوییم در مسجد بخواب. ب) درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته.	0/5
	ب) قلمرو ادبی (5 نمره)	
16	آرایهٔ درست را از داخل کمانک برگزینید. الف) همچو نی زهری و تریاقی که دید/ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید. (تلمیح - متناقض‌نما) ب) تو قلب فسردهٔ زمینی/ از درد، ورم نموده یک چند. (اغراق- حسن تعلیل)	0/5
17	ابیات به کار رفته در ستون «الف» را به آرایه‌های مورد نظر در ستون «الف» متصل کنید. (یک آرایه اضافی است)	1

ستون الف	ستون ب
الف) شانه می‌آید به کار زلف در آشفتگی/ آشنایان را در ایام پریشانی بپرس.	1. تلمیح
ب) مکر او معکوس و او سرزیر شد / روزگارش برد و روزش دیر شد.	2. تضاد
ج) گفت می‌باید تو را تا خانه قاضی برم/ گفت رو صبح آی قاضی نیمه‌شب بیدار نیست.	3. اسلوب معادله
د) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند/ کی بود کجا بود کی‌اش نام نهادند.	4. کنایه
	5. حس‌آمیزی

18	در عبارت «آسمان کویر این نخلستان خاموش و پرمهتابی که هر گاه مشت خونین و بی‌تاب قلبم را در زیر باران‌های غیبی سکوتش می‌گیرم، ناله‌های گریه‌آلود آن روح دردمند و تنها را می‌شنوم. ناله‌های گریه‌آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنام و غریبش، در کنار آن مدینهٔ پلید و در قلب آن کویر بی‌فریاد، سر در حلقوم چاه فرو می‌برد و می‌گریست.» کدام آرایهٔ ادبی وجود ندارد؟ الف) متناقض‌نما ب) حسن تعلیل ج) تشبیه د) تشخیص	0/25
19	استعاره و نوع آن را در بیت زیر مشخص کنید. پنهان مکن آتش درون را / زین سوخته‌جان شنو یکی پند.	0/5

www.kanoon.ir

سؤالات درس: فارسی (3) کلیه رشته‌ها	باسمه تعالی	وقت آزمون: 90 دقیقه	محل مهر آموزشگاه
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان	ساعت برگزاری: 8 صبح	
کد ملی:	اداره سنجش آموزش و پرورش	تاریخ آزمون: 1402/10/20	
نام آموزشگاه: شماره کلاس:	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کاشان	تعدادسؤال: 36	صفحه: 3 از 4
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا:	نوبت اول - دی ماه 1402	نمره با حروف:	نمره پس از تجدید نظر:

ردیف	دانش آموزان عزیز! سؤالات در 4 صفحه تنظیم شده است.	بارم
20	در عبارت «واصفان حلیهٔ جمالش به تقصیر عبادت معترف که: ما عَبَدناکَ حقَّ عِبادَتِک» قسمت مشخص‌شده بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟	0/25
21	در عبارت زیر کنایه را مشخص کنید و معنای آن را بنویسید. «درست گویی عشق‌آباد کوچکی است و چنان که می‌گویند، هم بر انگارهٔ عشق‌آبادش ساخته‌اند. مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.»	0/5
22	مناظرهٔ «مست و هشیار» از زیباترین قطعات کدام شاعر است؟	0/25
23	فیه ما فیه اثر کیست؟	0/25
24	آثاری را که نویسندهٔ آن‌ها نادرست ذکر شده، مشخص کنید. فی‌حقیقه العشق (عین‌القضات همدانی)/ کلیله و دمنه (ترجمه نصرالله منشی)/ مثل درخت در شب باران (شفیعی کدکنی)/ از پاریز تا پاریس (محمد ابراهیم باستانی)/ تمهیدات (شهاب‌الدین سهروردی)/ تذکره‌الاولیا (عطار نیشابوری).	0/5
25	شعر حفظی الف) مصراع ستون «الف» را به مصراع مناسب خودش در ستون «ب» وصل نمایید. ستون الف | ستون ب 1. آیینهٔ نگاهت پیوند صبح و ساحل | الف) بیداری ستاره در چشم جویباران 2. ای مهربان‌تر از برگ در بوسه‌های باران | ب) لبخند گاه‌گاهت صبح ستاره باران ب) مصراع اول بیت زیر را بنویسید. ...../ در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی	1
	ج) قلمرو فکری (8 نمره)	
26	هر بیت یا عبارت را در ستون «الف» به مفهوم مورد نظر خود در ستون «ب» وصل کنید. (یک مفهوم اضافی است) ستون الف | ستون ب الف) درد هر کس را که بینی در حقیقت چاره دارد/ من ز عشقت با همه دردی که دارم ناگزیرم. | 1. جاودانه بودن عشق ب) وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند/ تا در زمانه باقی است آواز باد و باران. | 2. عشق، محرک عالم هستی ج) آتش عشق است کاندر نی فتاد/ جوشش عشق است کاندر می فتاد. | 3. دشوار و پر خطر بودن راه عشق د) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب. | 4. ناچاری از داشتن درد عشق 5. زندگی بدون عشق مرگ و نیستی است	1
27	از کدام بیت زیر مفهوم «انعطاف‌پذیری» بر می‌آید؟ الف) من به هر جمعیتی نالان شدم/ جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم. ب) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش/ باز جوید روزگار وصل خویش.	0/25

www.kanoon.ir

28	مقصود از «دولت مستعجِل» در درس از پاریز تا پاریس چیست؟	0/5
29	درکدام گزینه مفهوم طنزآمیز وجود ندارد؟ الف) محتسب مستی به ره دید و گریبانش گرفت/ مست گفت: ای دوست این پیراهن است، افسار نیست. ب) با محتسبم عیب مگویید که او نیز/ پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است. ج) گر بدین حال تو را محتسب اندر بازار بیند، بگیرد و حد زند.	0/25
30	مقصود از «ماهی» و «آب» در شعر زیر چیست؟ هر که جز ماهی ز آبش سیر شد/ هرکه بی‌روزی است، روزش دیر شد.	0/5
31	مقصود از ترکیبات مشخص شده را در عبارت زیر بنویسید. گرم تماشا و غرق در این دریای سبز معلّقی بودم که مرغان الماس‌پر، تک تک از غیب سر بر می‌زنند.	0/5
32	مصراع «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان» بر کدام پدیدهٔ اجتماعی زمان شاعر اشاره دارد؟	0/25
33	کدام گزینه با بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک/ بگفت آنگه که باشم خفته در خاک» تناسب معنایی دارد؟ الف) بود عشقم به جای جان شیرین/ چو عشق از سر رود، مرگم همین است. ب) روزگاری است که سودای تو در سر دارم/ مگرم سر برود تا برود سودایت.	0/25
34	با توجه به عبارت «همه عشقی، محبّت باشد؛ اما همه محبّتی، عشق نباشد و محبّت خاص‌تر از معرفت است؛ زیرا که همه محبّتی، معرفت باشد؛ اما همه معرفتی، محبّت نباشد.» مراحل به ترتیب از پایین‌ترین سطح تا بالاترین سطح کدام است؟ الف) معرفت، محبت، عشق ب) محبت، معرفت، عشق ج) عشق، محبت، معرفت د) محبت، عشق، معرفت	0/25
35	مقصود از «بی نشان» در بیت «گر کسی وصف او ز من پرسد/ بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز» چیست؟	0/25
36	معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) هر نفسی که فرو می‌رود، ممد حیات است. (0/5) ب) گفت: کار شرع کار درهم و دینار نیست. (0/5) ج) بگرای چو اژدهای گرزه. (0/5) د) هر که این آتش ندارد، نیست باد. (0/5) ه) ای عزیز! به خدا رسیدن فرض است. (0/25) و) سه مرکب دارم بازبسته. (0/5) ز) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملتی که مردم صاحب‌قلم نداشت. (0/5) ح) چون من بر آن حضرت رسم، تاب آفتاب جمال حق بر من زند، مرا از خود یاد نیاید. (0/75)	4
	در عشــق بکوشــید که جــز مــعرفــت یــار/ باقی همه حرف‌است و سؤال‌است و جواب‌است توفیق رفیق	20